

Motion till riksdagen 2021/22:2119

av **Johan Hultberg (M)**

Kartläggning av elkrisens konsekvenser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kartlägga elkrisens konsekvenser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige har historiskt haft en trygg tillgång till klimatsmart el till konkurrenskraftiga priser. Detta tack vare vattenkraften och kärnkraften. Men på grund av stängningen av kärnkraftsreaktorerna i Barsebäck och nyligen också av reaktor 1 och 2 i Ringhals i kombination med betydande kapacitetsbrister i det svenska elnätet har Sverige i allmänhet och södra Sverige i synnerhet idag allvarliga problem med elförsörjningen. Elpriserna slår rekord och larmrapporterna duggar tätt om företagsetableringar och investeringar som inte blir av samtidigt som elektrifieringen av bland annat transportsektorn och industrins klimatomställning bromsas. För att klara klimatomställningen kommer vi behöva mer, inte mindre el, och vi kommer behöva snabbt utbyggda elnät.

Svenskt Näringslivs färskas elbarometer, vari man ställt frågor till näringslivschefer i Sveriges kommuner, ger en tydlig bild av hur allvarlig dagens situation är. Av de som svarade på undersökningen svarade exempelvis över 40 % att de i sin kommun under det senaste året i hög eller mycket stor utsträckning stött på problem eller haft oro för problem, kring elförsörjningen när det gäller att möjliggöra näringslivsetableringar. Över 40 % svarade också att de inte hade något eller ganska litet förtroende för regeringens energipolitik.¹ I Uddevalla har kommunen gått ut och varnat medelstora och stora företag för elsituationen och uppmanat företagen att analysera hur deras verksamhet kan komma att påverkas. Till Tidningen Näringslivet säger Sophie Carling, näringslivsutvecklare i Uddevalla kommun: ”Vi har tackat nej till flera företag som vill etablera sig i Uddevalla bara för att vi inte kan säkerställa elförsörjningen. Det är upp

¹ Svenskt Näringsliv (2021), *Elbarometern*,

https://www.svensktnaringsliv.se/bilder_och_dokument/pw655d_elbarometern-resultatpdf_1173136.html/Elbarometern+-+resultat.pdf (Hämtad 2021-09-20).

till 1 500 jobb som vi gått miste om bara under de senaste åren.”² Detta är blott ett vittnesmål från en av Sveriges 290 kommuner. Nu behövs en ordentlig kartläggning av elkrisens konsekvenser. Hur många företagsetableringar, investeringar och jobb har gått förlorade på grund av osäker elförsörjning? Regeringen bör ge i uppdrag att genomföra en kartläggning som bland annat söker svar på dessa frågor. Ett sådant uppdrag skulle förslagsvis ges till Energimyndigheten eller till länsstyrelserna i Skåne, Stockholm, Uppsala och Västra Götalands län som nyligen haft regeringens uppdrag att analysera förutsättningarna för en trygg elförsörjning.

Sveriges elkris är mycket allvarlig. Moderaternas besked är därför tydligt. Vi behöver slå vakt om vattenkraften, också den småskaliga, och vi behöver mer kärnkraft liksom bättre utbyggda elnät. Därför vill vi bland annat satsa på en ny forskningsreaktor och lägga om energipolitiken så att den utgår ifrån att vi ska ha ett fossilfritt istället för förnybart elsystem. Och vi vill ge de planerbara kraftslagen betalt för sin leverans av inte bara av kilowatt utan också av nödvändig stabilitet i elsystemet. Effekt och el behövs ju årets alla dagar och dygnets alla timmar. Även när det är kallt och när varken solen skiner eller vinden blåser. Att trygga en stabil klimatsmart elförsörjning är helt grundläggande för att vi ska trygga näringslivets konkurrenskraft och för att vi ska kunna nå våra högt uppställda klimatmål. Konkret är det i sammanhanget avgörande med en snabb utbyggnad av de svenska elnäten. Det kräver inte minst snabbare tillståndsprocesser. Därför är det välkommet att ny lagstiftning trädde i kraft den 1 augusti om modernare tillståndsprocesser för elnät men Moderaterna menar samtidigt att de förändringar som nu trätt ikraft inte på långa vägar är tillräckliga. Tillståndsprocesserna behöver förenklas och påskyndas ytterligare.

Ska Sverige vara ett klimatpolitiskt föregångsland och ett attraktivt land för investeringar krävs mer kärnkraft och utbyggda elnät.

Johan Hultberg (M)

² Frida Nygren & Daniel Mellwing, *Enkät: Elkrisen lamslår Sverige – Uddevalla missar 1 500 jobb*, Tidningen Näringslivet 9/9 2021, <https://www.tn.se/naringsliv/enkat-elkrisen-lamslar-sverige-uddevalla-missar-1-500-jobb/> (Hämtad 2021-09-20).